

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาภาวะผิดปกติของกล้ามเนื้อและกระดูกในคนงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ประเภทผ้า และศิลปประดิษฐ์ในเขต 4

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินขนาด ลักษณะปัญหาความผิดปกติของกล้ามเนื้อและกระดูกในผู้ทำงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย และศิลปประดิษฐ์ รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อภาวะดังกล่าว ในผู้ทำงานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 259 คน เก็บข้อมูลและนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่า Chi-square

ผลการศึกษา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งสองประเภทมีสมาชิกกลุ่มเฉลี่ย 25 คน ร้อยละ 55 มีสถานะเป็นกลุ่มผู้ผลิตชุมชน ลักษณะการทำงาน มีทั้งงานที่กลุ่มและนำชิ้นงานไปทำที่บ้าน ผู้ทำงานในวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 71.8 มีอาการ/ความผิดปกติของกล้ามเนื้อและกระดูกในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาโดยเป็นกลุ่มที่ทำเป็นอาชีพหลักร้อยละ 59.6 อวัยวะที่พบเป็นมาก คือ ไหล่ หลังส่วนบน หลังส่วนล่าง เข่า มือและข้อมือ ขึ้นกับลักษณะงานของกลุ่มต่างๆ ในแต่ละประเภทวิสาหกิจ อาการที่เป็นส่วนใหญ่ มีอาการเจ็บ/ปวด ชา/ไม่มีความรู้สึก แต่ระดับความรุนแรงครั้งที่มีอาการมากที่สุด มีอาการระดับที่ถือว่าอยู่ในระดับรุนแรง คือ ระดับ 3 -5 ร้อยละ 58 ทั้งนี้การดูแลตนเองเมื่อมีปัญหาส่วนใหญ่ ใช้การบีบนิ้ว(ร้อยละ 40.3)และมีผู้ทำงานเพียงร้อยละ 17.2 ที่มีความเห็นว่าอาการ/ความผิดปกติดังกล่าวสามารถป้องกันและแก้ไขได้ เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล สภาพการทำงาน ปัจจัยเสี่ยง กับ อาการ/ความผิดปกติของกล้ามเนื้อและกระดูกของคนทำงานพบว่า อายุ ระดับการศึกษา อายุงาน การออกกำลังกาย ส่วนสภาพการทำงาน การทำงานในจุดคงที่ตลอดเวลา การทำงานในท่าที่ต้องเกร็งกล้ามเนื้อ ต้องออกแรงมากกว่าความสามารถที่มี งานต้องใช้สมาธิ งานทำให้มีความเครียดอย่างมาก รวมถึงการเคลื่อนไหวโดยใช้มือ/แขนอยู่ในท่าซ้ำ นอกจากนั้นสภาพแวดล้อม ประเด็นความสูงของพื้นที่หน้างานเตี้ยเกินไป เก้าอี้เตี้ยเกินไป ไม่มีการจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในบริเวณทำงาน และการไม่มีการจัดเวลาพักในช่วงเช้า-บ่าย มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 แม้ว่าปัจจุบันปัญหาความรุนแรงจะยังไม่มากนัก แต่แนวโน้มการเพิ่มจำนวนของแรงงานในกลุ่มนี้สูงขึ้นปัญหาปัญหาจึงน่าจะสูงขึ้นด้วย ประกอบกับกลุ่มแรงงานยังขาดความรู้ในการดูแลตนเอง จึงควรให้ความรู้ต่างๆในการดูแลตนเองเพื่อเป็นการส่งเสริมสุขภาพแก่กลุ่มอาชีพดังกล่าว ผนวกไปกับการส่งเสริมด้านอื่นๆที่รัฐดำเนินการอยู่ ผลักดันกฎหมายการคุ้มครองแรงงานให้ครอบคลุมการคุ้มครองสุขภาพกลุ่มแรงงานดังกล่าว รวมถึงการศึกษาเชิงลึกเพื่อปรับสภาพการทำงาน หรือมีการปรับใช้อุปกรณ์เข้าช่วยเพื่อลดความเสี่ยงในท่าทางการทำงาน

Abstract

The Study on Musculoskeletal Disorders among Workers in Community Enterprises within Regional Area 4

This study is to evaluate musculoskeletal disorder (MSD) situation and its causal factors among workers in 2 kinds of community enterprises namely : clothes and art products , within regional area 4. The sampled population in this study were 259 workers. Data were collected and analyzed by statistics such as frequency, percentage and chi-square.

The results were found that 55% of studied enterprises were community industry. Both community enterprises had 25 members as an average. Jobs were done both in a workplace of the group and at home. About 71.8 % of those who worked with community enterprises were found to have MSD during the past 1 year which 59.6 % are work as their main occupation . Most of MSD occurrences were at shoulder, upper back, low back, knee, hand and wrist depending on job characteristics. Most reported symptoms were pain , numbness and no sensation. Most severe symptom reported in the study was level 3-5 among 58 % of the studied group. When problems occurred, they were relieved by body massage (40.3 %). However , only 17.2 % of the studied group understood that MSDs could be prevented. When personal factors and job factors were correlated with MSDs among the studied group , it was revealed that personal factors : age ; educational background ; work duration ; exercise , job factors : static work ; static muscular effort ; heavy workload ; work with high concentration ; stressful job ; repetitive job , and working conditions : too low working height ; too low chair; poor housekeeping ; no rest period during work were statistically significantly related at confidential level of 0.05.

Even though the severity of MSD was found not high at present, the trend of this kind of workers has still increased. It was concerned in the study that most community enterprise workers had not enough knowledge in self care at work. Therefore, recommendations from the study are as follows: (1) education on health promotion with simple self care among those workers should be supported together with other program , (2) labour protection law should cover community enterprise workers, and (3) more specific study to improve working conditions and mechanical aids should be carried out to reduce risk of working postures.